

Museumsforeningen For Hørsholm Og Omegn

April 2016 20. Årgang nr. 2

Nyt fra Museumsforeningen

Hvem gætter fotografiet? Her ses et af Hørsholm Lokalkivs mange fotos.

Hvem er det, man ser på fotografiet?

Nyt fra Museumsforeningen

Udgivet af Museumsforeningen for Hørsholm og Omegn. Redaktion: Steen Fich Andersen (ansvarshavende) og Lona D. Brockmann. Tryk: DanGraphia oplag: 500.

Deadline for indlæg til næste nummer: **20. juni 2016. Indlæg sendes til Steen Fich Andersen** mail: steenmuseum@gmail.com

Arrangementsgruppen:

Arrangementer@museums-foreningen.dk

Annoncer: Steen Fich Andersen

Medlemsbladet udkommer 3 gange årligt i januar, april og august.

Bladet kan tillige læses af medlemmerne på www.museums-foreningen.dk

Museumsforeningen for Hørsholm og Omegn. Postadresse: Sdr. Jagtvej 2-4, 2970 Hørsholm.

Bestyrelse: Erling Olsen(formand) Lone Puge (næstformand), Poul Væver (kasserer), Jens Th. Hansen, Peter Brandt, Thorkild Gruelund samt Steen Fich Andersen (redaktør).

Suppleanter: Lona Dencker Brockmann

Museum Nordsjælland - Hørsholm,

Sdr. Jagtvej 2-4, 2970 Hørsholm.

www.museumns.dk

Udstillinger: tirsdag – søndag kl. 13-16.

Gratis adgang på .Lokalarkivet: tirsdag kl.

10-12, onsdag kl. 13-17 samt efter aftale.

Kontortid: Hverdage kl. 9-15.

Telefon: 72 17 02 40.

Med mindre andet fremgår, er eftertryk af bladets artikler tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Kære læsere .....

Ordinær generalforsamling 2016

I anledning af den 9. april 1940

Branden på Niels Nielsen teglværk

Lægefamilien Funch

Nyt fra museet

Kommende arrangementer:

- Museumforeningen
- Museum Nordsjælland

Bagsiden

Svar på gættekonkurrencen fra forsiden:

Tyske flygtninge indkvarteret i Jagt- og Skovbrugsmuseets bygninger efter befrielsen i 1945.

I 1945 indkvarteredes i Jagt- og Skovbrugsmuseets bygninger på Folehavevej tyske flygtninge, især kvinder, børn og ældre. De kom fra det østlige Tyskland på flugt fra den fremrykkende russiske hær, og de blev i landet til 1946. De tyske flygtninge blev mødt med en del modvilje, og der blev opsat pigtråd omkring bygningerne for at forhindre overgreb. Flygtningene blev indkvarteret i staldbygningen, hvor der blev opsat køjesenge adskilt med forhæng. I haven bagved blev der bygget træbarakker med køkken- og vaskefunktion.

Vil du se flere af de fotos og arkivalier, som findes i danske lokalhistoriske arkiver så gå ind på Arkiv.dk

Kære læsere

Kære læsere – med baggrund i stigende portoomkostninger vil Museumsforeningens blad og årbogen ophøre med at blive omdelt i postnumre 2960 Rungsted Kyst, 2970 Hørsholm og 2980 Kokkedal, da bladet kan afhentes på Museum Nordsjælland, Sdr. Jagtvej, Hørsholm Bibliotek og Hørsholm Rådhus.

Abonnenter med adresse uden for førnævnte postnumre vil fortsat modtage blad og årbog med post.

Nærværende ændring har virkning med udgivelse af bladet i august og årbog i november 2016.

Ordinær generalforsamling 2016 i Museumsforening for Hørsholm og Omegn:

Bestyrelsen indkalder hermed til ordinær generalforsamling

tirsdag, den 3. maj kl 19.00 i Konfirmandstuen, Sdr. Jagtvej 1, Hørsholm med efterfølgende foredrag om Usserød/Hørsholm sygehus historie v/ museumsinspektør Ida Rosenstand Klahn.

Dagsorden for generalforsamlingen er ifølge vedtægternes §6:

1. Valg af dirigent
2. Godkendelse af dagsorden
3. Aflæggelse af beretning
4. Forelæggelse af foreningens regnskab for 2015 til godkendelse samt budget for 2016 til orientering
5. Fastsættelse af kontingent (for 2017)
6. Forslag fra bestyrelsen
7. Forslag fra medlemmer
8. Valg af:
  - a) formand (ikke aktuelt i 2016)
  - b) bestyrelsesmedlemmer
  - c) suppleanter
  - d) revisor
9. Eventuelt

Konfirmandstuen

MUSEUMSFORENINGEN FOR HØRSHOLM OG OMEGN

RESULTATOPGØRELSE FOR PERIODEN 1. JANUAR - 31. DECEMBER 2015

STATUS PR. 31. DECEMBER 2015

INDTÆGTER		Budget 2015	
MEDLEMSKONTINGENTER	kr.	95.670,00	95.000
RENTEINDTÆGTER	kr.	1.601,59	2.000
ARRANGEMENTER	kr.	25.795,00	10.000
TILSKUD FRA BIBLIOTEKSSTYRELSEN	kr.	-2.490,02	-2.490
INDTÆGT ANNONCER	kr.	0,00	2.000
GAVER		20,00	0
VINSALG		5.360,00	5.200
BOGSALG		175,00	
INDTÆGTER I ALT	kr.	126.131,57	111.710

UDGIFTER			
NYHEDSBREVE, TRYK	kr.	25.342,50	30.000
NYHEDSBREVE, FORSENDELSE	kr.	5.347,95	5.400
FORSENDELSE AF ÅRBOG	kr.	2.324,00	6.000
TILSKUD TIL MUSEUM NORDSJÆLLAND	kr.	45.000,00	45.000
ARRANGEMENTER	kr.	29.752,70	14.000
MEDLEMSAKKVISITION	kr.	1.292,50	2.000
GAVER OG REPRÆSENTATION	kr.	3.937,00	2.000
GEBYRER OG DIVERSE	kr.	8.323,47	9.000
REDIGERINGSUDSTYR OG REDIGERING	kr.	0,00	0
UDVIKLING AF HJEMMESIDE	kr.	3.735,00	6.500
OBLIGATIONER, Renteudgift & handel	kr.	0,00	0
VINKØB	kr.	0,00	0
UDGIFTER I ALT	kr.	125.055,12	119.900

ÅRETS DRIFTSRESULTAT kr. 1.076,45 -8.190

HØRSHOLM den 25.2.2016

 Erling Olsen
Formand

 Lone Puge
Næstformand

 Thorkild Gruelund
Bestyrelsesmedlem

 Peter Brandt
Bestyrelsesm.

 Jens Th. Hansen
Bestyrelsesmedlem

 Steen Fich Andersen
Bestyrelsesmedlem

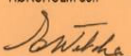
 Poul Væver
Kasserer

AKTIVER		
GIROKONTO 31.12.2015	kr.	10.569,92
DANSKE INDLÅN 31.12.2015	kr.	115.388,85
KONTERET EFTER 31.12.2015	kr.	0,00
OBLIGATIONER	kr.	24.545,77
VINLAGER	kr.	0,00
I ALT PR. 31.12.2015	kr.	150.504,54

EGENKAPITAL		
SALDO PR. 31.12.2014	kr.	155.993,50
ÅRETS RESULTAT	kr.	1.076,45
IKKE REALISERET KURSGEVINST	kr.	-38.476,14
OBLIGATIONSUDTRÆK	kr.	37.110,73
VINLAGER	kr.	-5.200,00
OBLIGATIONSKØB	kr.	0,00
OBLIGATIONSSALG	kr.	0,00
I ALT PR. 31.12.2015	kr.	150.504,54

Revisionspåtegning
Foranstående regnskab er revideret og godkendt

HØRSHOLM den 21-2-2016

Erik Wetche
Revisor

Kom til generalforsamlingen og hjælp os med at forme fremtiden i Museumsforeningen for Hørsholm og Omegn. Fortæl os, hvad vi skal gøre for at udvikle foreningen så vi fortsat kan være lokalt forankret.

Brug f. eks. Museumsforeningens Facebook side med gode oplevelser, som vi kan dele videre.

Museumsforeningen. Budget for 2016.

Indtægter:

Medlemskontingenter	kr.	100.000
Renter	kr.	1.000
Arrangementer	kr.	10.000
Annoncer	kr.	2.000
Gaver	kr.	0
Bogsalg	kr.	0
Indtægter i alt	kr.	113.000

Udgifter:

Nyhedsblade, tryk	kr.	15.000
Nyhedsblade, forsendelse	kr.	5.400
Forsendelse af Årbog	kr.	3.000
Tilskud til MuseumNordsjælland	kr.	45.000
Arrangementer	kr.	14.000
Medlemsakkvisition	kr.	4.000
Gaver og repræsentation	kr.	4.000
Gebyrer og diverse	kr.	9.000
Redigeringsudstyr og redigering	kr.	0
Udvikling og drift af hjemmeside	kr.	6.500
Obligationer, renteudgift & handel	kr.	0
Udgifter i alt	kr.	105.900
Driftsoverskud	kr.	7.100

Tyske soldater og rationeringsmærker.

Af museumsinspektør Hans-Jørgen Jensen på Museum Nordsjælland, Hørsholm

9.april 2015 er det 75 år siden Nazi-tyskland besatte Danmark. Det er derfor på sin plads, at mindes den dag og det, der fulgte:

”Jeg husker at om morgenen meget tidlig 9.april var jeg stået op for at smøre madpakke og lave morgenkaffe til min mand, da vi hørte den forfærdelige larm af flyvemaskiner, der gik lavt hen over hustagene. Vi for ud i gården for at se hvad det var for maskiner der drønedede så forskrækkeligt, og så at det var nogle store grå tyske krigsmaskiner. Vi skyndte os ind og lukkede op for radioen, og hørte så på gebrokkent dansk at Danmark var blevet besat af den tyske værnemagt, og at de havde overtaget den danske radiosender, men vi skulle bare forholde os rolige og passe vort arbejde. Min mand fik madpakken og termoflasken i tasken og kørte på arbejde.”

Sådan huskede Johanne Bastiansen (født Witt), der boede på Usserød Kongevej 100, senere den tyske besættelse. På den ene side skete der noget dramatisk. På den anden side skulle dagliglivet jo fortsætte med madpakke og termoflaske

I anledning af 9.april 1940

Foto: Tre tyske soldater i døren til Nebbegårds bestyrer- og kontorbolig 1940.

Rationeringsmærker og tre grise i baghaven

Illustration: Udvalg af rationeringsmærker.

Den samme dobbelthed kom til at præge hverdagen: på den ene side måtte man vænne sig til at møde tyske soldater, hvor man færdedes. På den anden side skulle hverdagen hænge sammen, så man måtte forsøge at få rationeringsmærkerne til at slå til. Rationeringen var indført allerede, da krigen startede i efteråret 1939 (1.sept) og blev opretholdt til 1953. Mærkerne blev udstedt kvartalsvis, og det var de enkelte kommuner, der stod for udleveringen rundt omkring på skoler eller i forsamlingshuse. Mærkerne var samlede i ark med mærker for de forskellige varer – så som smør, sukker og sæbe. Ved uddelingen tog man højde for den enkeltes behov; men mærkerne slog ikke til, så i Hørsholm såvel som andre steder i landet var opfindsomheden stor, når det drejede sig om at skaffe sig varer, der var mangel på – kød f.eks. Således huskede Ingeborg Hansen senere, at de havde hele tre grise gående i baghaven på

Stampevej. Fodret bestod af gammelt brød fra Bagermestrenes Brødfabrik og fra familiens brødsalg. Dertil kom for gamle røgede sild og makrel og selvfølgelig køkkenaffaldet fra de 6 husstande, der deltes om arbejdet og kødet.

Antallet af tog på kystbanen blev stærkt beskåret, og de var uden varme, hvad mange senere huskede, måske fordi vintrene var ekstraordinært kolde.

Og så var der tyskerne – og de danske nazister

Den mest påtrængende påmindelse om krigen var tilstedeværelsen af tyske soldater og Gestapo.

Rungsted Badehotel havde i tyverne haft en blomstringstid med mange gæster og højt humør. I trediverne derimod var der flere gange tale om at rive det ned; men tyskerne beslaglagde det og brugte det i starten af krigen til indkvartering af tyske soldater, senere som en slags lazaret for sårede tyske soldater fra østfronten.

Foto af en af Gestapos celler i kælderen under Villa Strandbjerg, Rungsted Strandvej 39, senere Rungsted Strandvej 179. 1945.

I den vestlige del af Hørsholm blev tyske soldater indkvarteret på Nebbe-gård; men den mest dystre påmindelse var sandsynligvis Villa Strandbjerg på Rungsted Strandvej 179. Denne fine gamle villa fra 1916-17 beslaglagede tyskerne til brug for deres berygtede politi – Gestapo, der i krigens sidste år brugte kælderen under bygningen til fangehuller. Og på adressen Hørsholmvej 2 med telefonnummer Rungsted 499 havde de lokale nazister til huse - Danmarks Nationalsocialistiske Arbejderparti, som jeg vil komme lidt nærmere ind på i en senere artikel.

Vil du se nogle af Museum Nordsjælland, Hørsholm Lokalkarkivs fotos af modstandsfolk eller fra besættelsen generelt, kan du gå ind på Arkiv.dk. Eller du kan aflægge Hørsholm Lokalkarkiv et besøg på Sdr. Jagtvej 4, tirsdag 10-12 eller onsdag 13-17. På

Museum Nordsjællands hjemmeside kan du desuden se Hørsholm Lokalkarkivs undervisningstilbud om besættelsestiden beregnet på folkeskolens 5.-7.klasse.

Branden på Niels Nielsens Teglværk d. 4 maj 1843 - Af J.G. Bertelsen

Torsdag den 4. maj midt på dagen opstod der brand i taget på den bygning, der var bygget som beskyttelse henover den ene teglovn på Niels Nielsens Teglværk. Værket havde været i drift siden 1835 og fungerede til 1958 under navnet Niverød Teglværk. På trods af navnet lå værket i den nordlige udkant af landsbyen Nivaa.

Brandtaxation Nr. 1045

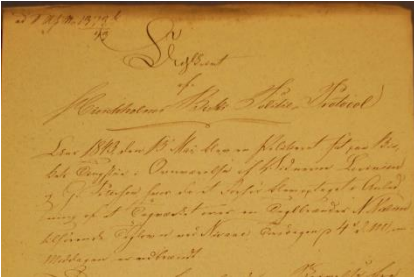
Aar 1843 d 7 Maj blev af undertegnede Branddirecteur med Taxationsmændene Malling og Meier begge af Frederiksborg, foretaget følgende Taxationsforretning

*Karleboe Sogn Niverød Bye
Niels Nielsens Teglværk HN 111 BN 31
forsikkred for 1.430 rb Sølv befandtes
efter Branden d 4de dennes saaledes:
a/ og aa/ Teglovnen med tilbygning
befandtes 2 Fag Fyrrebindingsværks
Skuer over Ovnens belagt med Tegtag,
Spærværket afbrændt og Teglstene
sønderslagen, hvoraf en deel var ned-
styrtet og beskadiget endeel Teglsteen
over Tilbygningen aa/ Hvilken partielle
Skade ansættes til 3/7 deel af Ovnens
Samlede Forsikkringssum 340 rb er
145 rb 68s.*

*Hvorfra drages Rudera[rester] af
noget meget forbrændt Tømmer kun
brugeligt til brændsel af Værdien 3Rd
For hvilken Værdie Brandlidte erklære-
rede at ville modtage Samme.
Den Partielle Skade 142Rd 68S.*

Hay Malling H. Meier

En brand har både justitsvæsenets og brandforsikringens interesse. Derfor møder der normalt en politikonstabel op for at optage forhør på stedet. Det skete dog ikke her. Birkedommer Christian H L Haxtausen indkaldte i stedet til forhør på Hirschholm Birks kontor – det senere Hørsholm Egns Museum.

Udskrift af Hirschholm Birks Politie Protocol

Aar 1843 13 Mai blev en Politiret sat paa Birkets Tinghus i Overværelse af Vidnerne Levinsen og G. Petersen, hvor da et Forhør blev optaget i Anledning af at Tagværket over en Teglbrænder N. Nielsen tilhørende Teglovn ved Nivaae Torsdagen d. 4 d.M. [denne måned] om Middagen er nedbrændt.

Dommeren fremlagde en Skrivelse fra Overkrigskommisair Branddirecteur Hay af 10de d. M. med 1 Bilag.

Bilaget følger vedhæftet hvorimod Skrivelsen er saaledes lydende: Til Hr. Kammerjunker, Birkedommer v. Haxthausen.

Jeg har herved den Ære at fremsende den afholdte Undersøgelsesforretning i Anledning af Branden ved Niels Nielsens Teglværk i Niverød 4. dennes.

Frederiksborg d. 11 Mai 1843.

Hay

Fremlagt i Hirschholm Birks Politiret d. 13 Mai 1843. Haxthausen

For Retten mødte efter Indkaldelse Teglbrænder Henrik Henriksen af Nivaae, der under Eeds Tilbud, paa

dertil given Anledning forklarede således: Torsdagen d. 4 d.M. om Middagen mellem Kl. 12 og 1, da Comparenten [den der møder for en ret] i Forening med sin Medhjælper Niels Svendsen vare beskæftigede med at kaste Ildebrand [brænde] ind i den Teglbrænder Niels Nielsen tilhørende Teglovn ved Nivaa, hørte de pludseligen en overmaade stærk Allarm, hvilket foranledigede Comparenten til øieblikkeligen at springe ud af Fyrskuren, og saa han da at Taget over den egentlige Teglovn, som var særskildt, var styrtet sammen ned paa Ovnen. Der reiste sig strax en stærk Røg, men der udbrød ingen Lue da Tagstenene qualte Ilden og Comparenten og Niels Svendsen sprang op og reve ned paa Sparreværket. Dette var brændt i stykker og havde dette foranlediget Tagets Fald. Comparenten har ikke seet hvorledes det er tilgaaet, at Sparværket har fænget Ild, men han kan naturligvis indsee, at samme er opkommen fra den stærke Hede i Ovnen, der har virket paa det allerede forhen særdeles tørre Sparreværk, saa at samme har taget Ild. Dette er den eneste Maade hvorpaa Ilden kan være opstaaet, da ingen Uforsigtighed i nogen Maade er begaaet. Da Ilden strax var forbie, og Teglværket er beliggende lavt mod Søen blev Ilden ikke bemærket af Nogen, og det var ikke Comparenten bekjendt, at han havde at foranstalte nogen Anmeldelse desangaaende paa Hr. Nielsens Vegne i dennes Fraværelse i Kjøbenhavn, hvorimod Comparenten ikkun anmeldte det passerede for Hr. Nielsens

*SVoger Kroeier Røyen. Videre vidste
Svocomparenten ikke at forklare.
Oplæst og ratihaberet [bekræftet].*

*Derefter fremstod Arbejdsmand Niels
Svendson af Niverød, der under Eeds
Tilbud afgav aldeles samme Forklaring
som forrige Comparent, idet han
gjentagende forsikkrede at ingen
Uforsigtighed er begaaet. Comparen-
ten og Henrik Henriksen vare de eneste
Tilstedeværende.*

Kammerovn af samme type som Niels Nielsens
ovn. Selve det murede kammer ses i midten. Det
er åbent foroven, men dækket af en tagkon-
struktion af spær og tagsten.

*Derefter fremstod Teglblænder
N. Nielsen, der forklarede under Eeds
Tilbud, at han i Onsdags i forrige Uge
tog til Kiøbenhavn, og kom hjem Søn-
dagen derefter, eller sidste Søndag og
erfarede han ved sin Hjemkomst, at
Taget over hans lille Teglovn var af-
brændt. Hvorledes dette er tilgaaet
veed Comparenten altsaa ikke videre
om, end hvad han efter sin Hjemkomst
har seet og erfaret, og indseer han, at
det maa være gaaet saaledes til, at
Sparreværket har fænget formedelst
Ilden i Ovn, i hvilken der var fyret*

*siden Mandagen i forveien. Compa-
renten kan ikke antage, at der hviler
mindste skyld paa de forrige Compa-
renter, der stedse have udvist megen
Omhyggelighed og Forsigtighed ved
Brændingerne, og kan han ikke angive
anden Grund til at Taget er brændt end
denne Brænding, skjønt det er gaaet
godt ved de tidligere Brændinger, end
den, at Spareværket stedse er blevet
tørrere, samt at Solens Varme den
ommeldte Dag kan have bidraget til at
Ilden fængede.*

*Ovn er assureret for 360 rb med
Udbygningerne medregnet, og Skaden
er vurderet til Sum 139 rb. Videre veed
Comparenten ikke at forklare. Oplæst
og ratihaberet. De mødende blev
demmitterede [sendt bort] og Forhøret
sluttet. Haxthausen*

*Udskriftens Rigtighed bekræftes.
Haxthausen*

Forhørsprotokollens kopi sendtes til
Amtmanden i Frederiksborg Amt, der
tjenstligt videresendte den til Danske
Cancelli – datidens Indenrigsministe-
rium.

*Jeg har herved den ære at tilstille det
Kongelige Danske Cancellie Udskrivt
af et Forhør, optaget i Anledning af et
Teglblænder N. Nielsen assurede
Teglovn ved Nivaa tildeels er afbrændt
den 4de dennes, formentligen som
følge af, at Sparreværket i Taget er
bleven altfor stærk ophedet.*

*Idet jeg vedlægger Udskrift af de saa-
vel før som efter Branden afholdte
Taxationsforretninger, hvoraf det høje
Collegium vil erfare, at Skaden med
Frdrag af Rudera, som den Brand-*

lidte er villig at modtage, er anslaaet til 142 rb 68 s, tillader jeg mig derhos tjenstligst at indstille, at dette Beløb maatte blive sat til min disposition af de forsikkrede Landbygningers Brandhjælpsspenge paa Hirschholm Amtstue.

*Frederiksborg Amthus den 27 Mai
1843. S. O. Kuntz*

Danske Cancelli godkendte at forsikringssummen kunne udbetales. Hirschholm Amtstue udbetalte beløbet til Niels Nielsen, og ovnbygningen og tilbygningen blev repareret.

Brandtaxation Nr. 1050

Aar 1843 d. 26 Junii blev af undertegnede Branddirecteur med Taxationsmændene Malling og Meier, begge af Frederiksborg, foretaget følgende Taxationsforretning

Karleboe Sogn Niverød Bye: Niels Niensens teglværk HN 111 BN 31 a og aa Teglovnen med Tilbygning. Den partielle Skade efter Branden d. 4 maj d. a. befandtes saaledes istandsat. Den Øverste Muur over Ovnen fandtes til yderligere Sikkerhed for fremtidig Ildsfare forhoiet 5/4 alen [1 alen = 63 cm]i et Omfang af 34 alen, hvorpaa Spærværket af Nyt forsvarligt er opført og behængt med Tegtag, ligesom ogsaa de beskadigede Teglsteen over Tilbygningen findes udbedrede med nye Tagsteen. Hvilken Istandsættelse rigelig har medtaget skadens ansatte Erstatningsbeløb 145 rb 68 s og indgaar saaledes formeldte Bygninger i dennes tidligere samlede forsikringssum 340 rb.

Hay Malling H. Meier

Brandårsagen var den klassiske for teglovne: Brændkammeret var uden fast loft. Når ovnen var fyldt med sten, som skulle brændes, blev der lagt et midlertidigt ”låg” på kammeret. Hvis varmen blev for stærk, kunne ” låget” ikke altid forhindre, at træværket i taget over ovnen blev antændt. Det foranledigede Justitsministeriet til at udsende en bekendtgørelse 11. juni 1848, der bestemte:

”... at intet Teglværk, hvis Skuur ikke er givet den forannævnte Høide af 4½ til 5 Alen [over stenmassen], med en Tykkelse af Ovmuren af 2 Alen, bør antages til Assurance...”

Dette løste dog ikke helt problemet, da nogle fristedes til også at fylde sten i de ekstra 5 alens højde!

Lægefamilien Funch

Af museumsinspektør Ida Rosenstand Klahn.

Her følger historien om en far og datter, Frederik og Vibeke Funch, der gennem deres virke som praktiserende læger og et stort kulturelt og socialt engagement i Hørsholm satte deres præg på byen. Artiklen bygger hovedsageligt på Vibeke Funchs erindringer, og vi får herigennem både et indblik i nogle markante personligheders liv og et stykke Hørsholm-historie. Her kan vi følge nogle træk af Hørsholms udvikling i begyndelsen af det 20. århundrede, hvor byen blomstrede op, og konturerne til det moderne Hørsholm, vi kender i dag, blev skabt.

Foto: læge Frederik Funch, uden åstal.
Kilde: Hørsholm Lokal Arkiv. (H. L. A.)

Det første hjem

Thure Frederik Funch blev født den 15. februar 1870 i Hillerød som den mellemste af amtsforvalterens 7 børn. I 1895 var han blevet medicinsk kandidat, og to år efter nedsatte han sig i Hørsholm, hvor han boede til sin død i 1940. Det var ikke nogen tilfældighed, at det var i Hørsholm, han i 1897 valgte at slå sig ned i: Det var samme år, Kystbanen blev åbnet, og en fætter, der som ingeniør havde arbejdet på etableringen af den nye Kystbane, havde fortalt ham, at det var i Hørsholm, han skulle begynde en praksis, for "det havde fremtiden for sig"! Og som datteren Vibeke Funch senere konstaterede, så kom det også til at passe godt.

Det første år boede Frederik Funch på Hørsholm Hotel, hvor han havde konsultation. Da han året efter blev gift,

flyttede det nygifte par ind i stuen i "Sparekassebygningen", hvor Hørsholm Distrikts økonomiske selskab havde sparekasse på 1. sal. Bygningen ligger der endnu på Gl. Hovedgade 4.

Johanne Funch(th) med Vibeke(i midten),
Birgitte(tv) og Mogens Funch, foto 1914, H L A

Frederik Funchs hustru, hvis pigens navn var Johanne Louise Frederikke Andersen (1868-1936), kom også fra Hillerød. Hun var det ældste barn af en stor børneflokk på 15, og datter af snedkermester Harald Andersen, som havde arbejdet med genopbygningen af Frederiksborg Slot. Johanne var kunstmaler og arbejdede særligt med portrætter og landskabsmalerier. Hun var uddannet på Kunstakademiet, hvor hun var blevet veninder med Anna Hansen og Alhed Warberg, der senere blev gift med fynbomalerne Fritz Syberg og Johannes Larsen.

Huset de boede i havde tidligere været skole, og det var i dette hus, at datteren Vibeke Constance Mathilde Funch blev født i 1899. Det lå ved siden af apote-

ket, og Vibeke blev legekammerat med apotekerens datter "Tulle Teher", som blandt andet instruerede hende i, hvordan man kunne kravle igennem søjlerne i apotekets skranke og hen til hjørneskabet, hvor der blev opbevaret bolcher.

Huset ved "Smedehullet"

Da Vibekes bror året efter kom til verden, blev lejligheden for trang. Frederik Funchs praksis var imidlertid vokset så meget, at der nu blev råd til at købe en grund og bygge et hus lige midt i Hørsholm på Kohaveallé 2, der senere blev til Rungstedvej 2. Huset var tegnet af arkitekten Thorvald Jørgensen, som også tegnede Christiansborg. Han var antageligt ven med Johanne Funchs bror, der var kunstner og havde et malerfirma i København. Huset blev for øvrigt bygget af tre af Johannes brødre, der blandt andet talte en malermester, en muremester, en snedker og en tømmer. I 1903 flyttede familien ind i huset, hvis vægge hurtigt blev fyldt med Johanne Funchs portrætter af familien, hvilket skabte en særlig atmosfære i hjemmet.

Dr. Funch's villa, Rungstedvej 2, foto uden årstal, kilde H L A

Til huset hørte en have fyldt med frugttræer og frugtbuše, og derudover var der en køkkenhave og en hønsegård. I starten strakte haven sig kun ned til "Smedehullet", men senere blev et stykke jord købt til.

De tjenende ånder

Det unge lægepar var virksomme mennesker, men det var nu ikke så meget de huslige pligter, der optog deres tid, for hjemmet havde både kokkepige og barnepige. I 1930 kom pigen Marie Antoinette Rasmussen til familien, og ved lægeparrets død fortsatte hun sin tjeneste hos søstrene Vibeke og Birgitte Funch. De var med hende hos dronningen, da hun fik belønningsmedalje for 50 års lang og tro tjeneste, selvom de pænt måtte vente udenfor. Marie Antoinette Rasmussen fortsatte i øvrigt med at komme hos søstrene to gange om ugen, hvor hun ordnede det hele for dem - selv da hun var blevet pensionist med egen lejlighed.

En lægepraksis ved århundredeskiftet

Da Frederik Funch nedsatte sig i Hørsholm, var der i forvejen to ældre læger i Hørsholm: dr. Lindegaard, som var distriktslæge og sygehuslæge ved Usserød Sygehus, og dr. Scheuermann.

Dagen gik således, at han om formiddagen tog på sygebesøg og efter frokosten havde han konsultation. Distriktet var stort med Karlebo, Lønholt, Niverød, Vedbæk, Sandbjerg og Høsterkøb som de yderste områder. Der var også tit nattebesøg, og hvis han engang imellem skulle holde fri, måtte han først på forhånd lave en aftale med en kollega, som kunne passe vagten.

I de første år passede han sin praksis til fods eller på cykel. De lidt længere sygebesøg foregik dog med vogn, som enten blev kørt af en vognmand eller bønderne, som havde pligt til at køre efter lægen, hvis det var nødvendigt. Da der ikke var telefon, var besøgene ikke så hyppige, men det kunne godt ske, at der holdt en ny vogn og ventede, når han kom hjem fra et sygebesøg, og så blev det en lang dag!

*Dr. Funch i sin konsultation, foto ca. 1900.
Kilde H LA*

Omkring århundredeskiftet var taksten for en konsultation 2 kr. mens et sygebesøg kostede fra 3-10 kroner. Dengang var lægen ofte huslæge for et fast årligt honorar, og cykelfabrikant Jeppesen fra Rungsted betalte sit honorar i form af en ny cykel til lægen hvert år. Efter nogle år blev cyklen dog erstattet af en motorcykel, men i 1910'erne anskaffede Funch sig en lille bil. Det var en lille åben Stellite med gummitudehorn og acetylenlygter.

Assistance på sygehuset

Udover at passe sin praksis så assisterede Frederik Funch ved operationer på Usserød Sygehus, hvor sygehuslægen var enelæge. Allerede i 1897 begyndte han at assistere et par gange om måneden ved forskellige operationer som eksempelvis amputationer, luftrørsnit, brokoperationer og trepanationer - det vil sige indgreb i kraniet. I 1917 var antallet af assistancer helt oppe på 96.

Da patienttallet var fortsat stigende, besluttede amtsrådet i 1927 at ansætte en reservelæge, og herefter ophørte han med at assistere på sygehuset.

Indflydelse

Frederik Funch var en foretagsom mand, og han fik hurtigt en lang række betydningsfulde poster, hvorigennem han fik sat sit præg på byens udvikling. I 1900 var han med til at oprette en sygeplejeforening, som han var formand for indtil sin død. Foreningen fik i 1933 en overenskomst med kommunen i stand om sygepleje til pensionister, og året efter fik foreningen oprettet en børneplejestation. Senere kom der også husmoderafløsning og hjemmehjælp ind under foreningen. I 1901 var han med i den første bestyrelse af et børneasyll, og i en periode var han formand for Nordsjællands Lægekredsförening.

Derudover var han i en periode næstformand i Hørsholm Menighedsråd, og han blev æresmedlem af Konservativ Vælgerforening for Hørsholm Sogn. Som formand for den lokale fredningskomité, lykkedes det ham at få fredet nogle af Hørsholm gamle alléer. Endelig skal det nævnes, at han var sognerådsformand fra 1909-1914.

Byens sociale og kulturelle liv

Frederik og Johanne Funch kom hurtigt ind i byens sociale og kulturelle liv. De deltog blandt andet i en læsekreds, hvortil der blev indkøbt bøger, der cirkulerede rundt hos de forskellige familier, hvorefter der blev holdt auktion over bøgerne. Johanne spillede og sang, og Frederik og Johanne blev medlem af sangforeningen "Dur'en", hvor Frederik var formand - hvilket ifølge Vibeke var den bedste gavn han kunne gøre, eftersom han ikke kunne synge. Han var desuden stifter af og formand for Hørsholm Folkebogsamling, og ikke overraskende blev han da også formand for Biblioteksforeningen.

Dr. Funch i sin automobil, foto ca. 1919, kilde H L A

Om sommeren boede der tit gæster fra København på Hørsholm Hotel. En af dem var forfatteren Herman Bang, som familien Funch i 1901 lærte at kende. Vibeke Funch fortæller, hvordan han til hendes 2 års fødselsdag forærede hende en lagkage, ligesom familien fik flere af hans bøger med dedikation. Da

han en gang måtte melde afbud til en fest hos familien, sendte han dem en kurv med langstilkede roser, hvor der til hver rose var hæftet et visitkort med et lille vers.

Vibeke Funchs virke

Allerede i Mellemskolen havde Vibeke Funch sat sig for, at hun ville være læge ligesom faderen, og derfor valgte hun gymnasiets matematske- naturvidenskabelige linje. Hun gik på Rungsted Kostskole, og der var ikke ret mange i klassen - i 3 G. var de kun 6 elever! I 1917 blev hun student, og året efter flyttede hun ind til sin farmor og faster i København, hvor hun boede i sin studietid. Hver lørdag tog hun hjem til forældrene i Hørsholm.

Efter hun i 1926 var blevet medicinsk kandidat, fulgte nogle år hvor hun fik erfaring med mange aspekter af lægegerningen. Her var hun på åndssvageanstalten i Brejninge, Rigshospitalets fødeafdeling, børneafdelingen på Sct. Lucas Stiftelsen samt den kirurgiske afdeling på både Gentofte og Rudkøbing Sygehus.

I 1932 vendte hun tilbage til Hørsholm for at starte sin egen praksis på Usseørd Kongevej, samtidig med at faderen havde sin praksis på Kohaveallé. Ligesom faderen var hun en rigtig huslæge, der kørte ud til patienterne, når

de ringede nat såvel som dag. Hun kom helt tæt på familierne, og var læge ved fødsler, sygdomme og dødsfald.

Tilbage til barndomshjemmet

Da Frederik Funch døde i 1940, blev flagene hejst på halvt overalt i byen. Johanne Funch var død i 1936, og ved faderens død flyttede Vibeke med sin konsultation hjem i barndomshjemmet på Kohaveallé. Her virkede hun som læge til 1974, og her boede hun alle årene med sin søster Birgitte Funch (1905-1995), der var sygeplejerske. Broderen Mogens Funch (1900-1987) blev boghandler i Holte, og han fik tre døtre, som Vibeke kom til at betyde meget for. Selv fik hun ingen børn.

Engagementet

Læge Vibeke Funch, foto u.å.,kilde H.L.A

Vibeke Funch var lige så engageret i sin by som faderen, og det sociale aspekt lå hende stærkt på sinde. Hun var læge på børnehjem og børnehaver i kommunen, og de mange fine tegninger, som børnehavebørn gennem tiden har tegnet til hende, og som nu befinder sig på Hørsholm Lokalkiv, viser, at hun var afholdt blandt børnene. Ligesom sin fader sad hun i Sognerådet og senere i Kommunalbestyrelsen, og hun var medlem af adskillige udvalg som Socialudvalget, Børneværnet og Sygeplejeforeningen. Sammen med søsteren deltog hun i en lang række frivillige organisationer og foreninger som Konservativ Kvindekreds og Foreningen Norden, og som formand for biblioteksudvalget var hun med i de afgørende år i 1950'erne, hvor det moderne folkebibliotek i Hørsholm blev skabt.

Æresmedlem af Museumsforeningen

I 1984 blev Vibeke Funch æresmedlem af Museumsforeningen, som en markering af det store arbejde hun og familien altid havde vist det historiske Hørsholm. Fra de to søstre fik Lokalkivet et stort materiale, der belyser egnens historie, og i 1990'erne forærede hun sine og sin fars gamle instrumenter til museet.

Funch-familien havde stor betydning for meget af det sociale og kulturelle liv i kommunen. Det gælder blandt andet sygeplejeforeningen og børneasylet Selmers Børnehus. Gennem sit store engagement i biblioteksudvalget var Vibeke Funch med til at forme biblioteksvæsenet i Hørsholm. Vibeke Funch nåede at fejre sin 100 års fødselsdag, før hun døde i 2001.

Nyt fra museet

Nyt danefæ - økse fra bronzealderen *Af museumsinspektør Jacob Schlein Andersen*

Det milde vintervejr holder jorden frostfri og detektorfolket i gang. De høje vintertemperaturer og en masse gåpåmod førte til fundet af et meget fint øksehoved, der blev indleveret til Museum Nordsjælland for få dage siden. Efter mere end 2.500 år i jorden,

er det fascinerende at øksen næsten fremstår som ny. Det eneste spor efter tidens tand er en let brunlig patinering af metallets yderside. Øksen er støbt i bronze og er en såkaldt celt. Celte er små arbejdsøkser, og var et af de mest almindelige bronzeredskaber i slutningen af bronzealderen. Hovedparten af de celte, der er fundet i Danmark, er af en ganske simpel type med glatte sider uden ornamenter. Her skiller den nye økse sig ud fra mængden. Fra døllens munding, hvor økseskaftet har været fastgjort i celten, ses seks ribber. På celtens ene side ender ribberne i et krumt ornament der slutter i to oprullede ender. Dette ornament blev brugt i slutningen af bronzealderen. Ornametets form har tydelige paralleller til periodens store processionsøkser og kan genfindes på andre bronzegjenstande med stor betydning. På økse-hovedets modsatte side ses et andet ornament. Dette træder ikke så tydeligt frem, men kan beskrives som et Johanneskors-lignende tegn (seværdighedstegnet) indrammet af et ufuldendt cirkelslag, der dannes af forlængelsen af to ribber.

Øksens modsatte side med det Johanneskors-lignende ornament optegnet

I det område hvor øksen er fundet, var der stor aktivitet i bronzealderen. Inden for en radius af 1,5 km lå der flere bopladser i denne del af oldtiden, en gravhøj samt et offerfund bestående af en støbeporm af sten. Formen er netop til støbning af celte, dog af en lidt ældre type end den, der nu er fundet. På den ene af bopladserne er der også udgravet støbeporme. Disse forme er af ler, og har været brugt til at støbe lansespidsler og vulstringe. Med kendskabet til støbeaktiviteterne i området, er det sandsynligt, at celten er fremstillet i lokalområdet.

Kommende arrangementer

Foråret 2016:

Rundvisning i Lyngby Kirke og Nordre

Mølle

Lørdag d. 30.april 2016 kl. 9.30 – ca. 12.00

Mødested: Lyngby Kirke

Lyngby Kirke ligger i Kongens Lyngby ved Lyngby Hovedgade på en bakke hævet over den omgivende bebyggelse. Bakken, den nuværende kirke ligger på, er naturlig. Kirken er den ældste bygning i Lyngby og ligger med biblioteket og Bondebyen som naboer. Desuden ligger Sorgenfri Slot under 1 km fra kirken og dette har betydet, at kirken til dels også har fungeret som kirke for kongefamilien under deres ophold på slottet.

Kirken er opført midt i 1100-tallet i romansk stil, med sen-gotiske øst- og vest-forlængelser samt tre tilbygninger: et højgotisk tårn mod nord, forhøjet i sen-gotisk stil, samt et sen-gotisk sydkapel og et nordkapel fra o. 1765.

H.G.F. Holm: "Partie fra Lyngbye", 1826

Kirken har formodentlig fra tidlig tid tilhørt kongen. Sognet, der fra gammel tid var krongods, kaldes i 1463 "*Koningx Lyngby*". Efter Reformationen kom den i al fald under Kronen og blev ved rytterdistriktets oprettelse lagt

under ryttergodset. I perioden 1682-1758 var Lyngby anneks til Gentofte.

Efter at Arveprins Frederik i 1789 købte Sorgenfri Slot af købmand Henrik Bolten, blev Lyngby Kirke til kongefamiliens "egen" kirke, når de residerede på slottet. Da Staten i 1868 ønskede at sælge kirken, blev den købt af finansmanden C. F. Tietgen, som i 1901 videresolgte den til Lyngby Kommune. Kommunen overdrog siden - i 1993 - kirken til Lyngby Sogns Menighedsråd. Tietgen er begravet på kirkegården ved kirken.

Kirkens kalkmalerier er samtidige med hvælvingerne og stammer fra den sidste katolske periode kort før 1500. De er ikke fremragende; men de er typiske for deres tid og bevaret i alle kirkens 5 hvælvinger. De har været mere varierede i farverne end i dag, hvor den holdbare rødbrune farve dominerer.

Sognepræst Jørgen Demant viser rundt og fortæller om kirken.

Lyngby Nordre Mølles vandhjul

Lyngby Nordre Mølle er en af de to vandmøller i Kongens Lyngby og er nr. 24 på Lyngby Hovedgade. Den er anlagt som en udvidelse af Lyngby Søndre Mølle, muligvis i 1762, ændret i 1846 og 1850, og den har været hammermølle og kornmølle. Den er den eneste af Mølleåens møller, der er køreklar ved vandets kraft.

Ud til Hovedgaden har der tidligere ligget et stuehus, der blev revet ned i 1940 ved Hovedgadens udvidelse. Under opførelsen af Stadsbiblioteket i 1966 var møllen nær blev revet ned af Lyngby-Taarbæk Kommune. Kommunen havde i 1965 overtaget både Lyngby Søndre Mølle og Nordre Mølle. Man troede, at bygningen blot var en magasin- og staldbygning, men Nationalmuseet foretog en undersøgelse, der klargjorde, at bygningen faktisk var den oprindelige nordre møllebygning, hvor mølleværket var taget bort. I stedet for nedrivning af bygningen blev mølleværket rekonstrueret, og bygningen blev fredet i 1972.

Fhv. stadsarkivar Jeppe Tønsberg vil fortælle og om muligt demonstrere mølleværket i funktion.

Efter disse to besøg

vil der være mulighed for kl. 12.30 at spise frokost på restaurant Fortunen, Ved Fortunen 33, 2800 Kgs. Lyngby, hvor der serveres en kro-platte. Kørsel hertil sker i egne biler, evt. samkørsel kan arrangeres.

Frokosten tilkøbes ved tilmeldingen.

Deltagerpris er 50 kr/pers; frokosten

tilkøbes for 205 kr/pers. - tilmelding via foreningens website åbner den 4/4, 19.00

Generalforsamlings-foredrag

Tirsdag, den 3. maj 2016, kl.

20.00-21.30

i Konfirmandstuen Sdr. Jagtvej 1, 2970 Hørsholm

Foredrag v/ Museumsinspektør Ida

Rosenstand Klahn, Museum Nord-sjælland, Hørsholm afdeling

Usserød Sygehus januar 2016

Benyt muligheden for at møde vores nye museumsinspektør og høre historien om Usserød/Hørsholm Sygehus.

Rundvisning på Københavns Rådhus

Lørdag, den 21. maj 2016, kl.

13.00-15.30

Særrundvisning på Nyrops borger-borg, Københavns Rådhus afsluttende med de berømte Rådhus-pandekager.

Rundvisning på Københavns Rådhus

Lørdag, den 21. maj 2016, kl. 13.00 - ca 16.

Mødested: Bag Rådhuset (indgangen mellem Brandstationen og Rådhuset).

Før Københavns Rådhus flyttede til Rådhuspladsen, lå det forskellige steder:

Københavns første rådhus lå ved Gammeltorv.

Det andet rådhus er den nuværende Bispegård på hjørnet af Nørregade og Studiestræde, som blev overtaget af Københavns Universitet i 1479.

Det tredje rådhus lå ved Gammeltorv/Nytorv fra ca. 1479 til det nedbrændte i 1728 under Københavns brand.

Det fjerde rådhus blev bygget i 1728 og var tegnet af J.C. Ernst og J.C. Krieger. På Nytorv ses, hvor de to råduse stod, da de er markeret med fliser, hvor deres fundamenter lå. Det fjerde rådhus brændte i 1795.

Først i 1815 blev det femte rådhus, tegnet af C.F.Hansen, opført på Nytorv med både rådhus og domhus. Denne bygning står stadig og huser i dag Københavns Byret. Det fungerede som rådhus til 1903.

Det nuværende og sjette rådhus er tegnet af arkitekten Martin Nyrop, som var inspireret af Rådhuset i Siena, Italien. Han vandt en konkurrence, og rådhuset blev opført fra 1892 til 1905. Rådhuset blev indviet den 12. september 1905. Københavns Rådhus er national-romantikkens hovedværk i Danmark.

Københavns Rådhus, fra 1905

Rådhuset domineres af den imponerende facade, den gyldne statue af Absalon lige over balkonen og det høje slanke tårn. Rådhusetårnet er en af de højeste bygninger i København (105,6 m), og lyden af det store tårnurs klokker høres hver dag kl. 12:00 i Danmarks Radio (DR) – samt hver nytårs-aften kl. 00:00.

Transmissionen kl. 12:00 i DR blev fra den 8. februar 2003 erstattet af en båndoptagelse.

I midten af rådhuset findes Rådhushaven, der er offentlig tilgængelig fra H.C. Andersens Boulevard og Vester Voldgade. Denne afløste en have langs hele rådhusets facade mod daværende Vester Boulevard. Have forsvandt i begyndelsen af 1950'erne, da boulevarden blev omlagt i forbindelse med den nye Langebro, hvor også boulevarden fik navn efter digteren (1955 på H.C.A.'s 150 års fødselsdag).

Glasmosaikken over indgangsdøren, som viser Københavns byvåben, er skænket og udført af glarmester August

Duvier. Underskriftens datoer er dels for udstedelsen af Københavns privilegier (24. juni 1661), dels for rådhusets indvielse.

Går man ind i Rådhushallen, efter at have passeret nogle farlige slanger og Agnes Slott-Møllers relief af byens ældste råd, er det som at komme ind i et florentinsk palads, dog tilpasset de forskellige bygningsdeles funktion, og den italienske stemning understreges af materialernes stofvirkning. Omkring hallen findes borgerrepræsentationens mødesal, bryllupssalen og kommunens festsal.

Efter rundvisningen serveres Rådhuspandekager og 1 glas hvidvin (inkluderet i arrangementets pris).

Deltagerpris er 140 kr/pers (Bemærk: prisen er ændret ift. forrige nummer af bladet) - tilmelding via foreningens website åbner den 25/4, 19.00

Byvandring i Malmø og

Lund

Lørdag, den 18. juni 2016, kl. 9.00-18 – AFLYST !

Vi har beklageligvis måtte udskyde årets sommerudflugt til et senere tidspunkt, når togtransporten til Malmø er normaliseret.

Efterårs-arrangementer

Yderligere detaljer samt information om tilmelding følger i næste nummer af bladet

Byvandring på Christianshavn **Lørdag i september 2016, kl. 14.00-16**

Christianshavn

Svenstrup Gods og Roskilde Kloster **Lørdag i oktober 2016**

Svenstrup Gods

Roskilde Kloster

Foredrag om Rungsted Havn og området omkring denne **Tirsdag i november 2016, kl. 19-20**

Museum Nordsjællands tilbud

Museumsdag

Igen i år afholder Museum Nordsjælland og Jagt- og Skovbrugsmuseet vores fælles Museumsdag. Det hyggelige familiearrangement bliver i år afholdt søndag d. 29. maj kl. 10-16 i haverne ved de to museer med gratis adgang til alle aktiviteterne og museernes udstillinger.

I år er temaet ”Jagt” fra jægerstenalderen og frem til i dag. Dagen bliver som sædvanlig en blanding af aktiviteter, som alle kan deltage i, og forskellige demonstrationer. Sporhunde-

opvisning, flåning af en hjort, malning af jagtscener fra oldtiden, smagsprøver på vildt, støbning af dyrespor, skydning med luftbøsse – eller bue og pil er kun nogle af de aktiviteter, som der vil være mulighed for at opleve.

I løbet af april og maj vil der komme flere oplysninger om aktiviteterne på Museum Nordsjællands hjemmeside [www. museumns.dk](http://www.museumns.dk). Vi håber at se jer alle til en spændende Museumsdag.

Æbelholt klostermarked - en oplevelse for hele familien

Endnu engang festligholder Museum Nordsjælland Sankt Vilhelms festdag med middelaldermarkedet – Æbelholt klostermarked. I år foregår dette i weekenden 11-12. juni begge dage fra kl. 11-17.

I middelalderen var Æbelholt kloster ramme for flere dages sydende aktivitet i anledning af den hellige Sankt Vilhelm: Pilgrimme, der valfartede, syge der ville helbredes og handlende

der falbød deres varer. I dag foregår det hele på blot to dage, men stadig med stor aktivitet og stemningsmættet atmosfære, der indledes med en kirkelig handling i klosterruinerne lørdag kl. 11.

Herefter byder programmet på alle slags oplevelser for alle sanser. Kom tilbage i tiden og lad sanserne gå på opdagelse. Smag på mad og drikke - der er øl, mjød og most til de tørstige og velsignede brød, sild og pølser, samt fyldte pandekager til de sultne. Lyt til sang og musik. Mærk suset fra pilene på bueskydningsbanen.

Gør gode køb hos de handlende eller se de forskellige håndværk blive udført. Bliv klogere på klostrets historie og Vilhelms helgenkåring når museets inspektører fortæller. Og gå på opdagelse i klosterhaven og hør, hvad der fortælles om urterne og deres kraft.

Lad børnene tage del i det hele, men lad dem også prøve at lave deres eget legetøj, stå til hest, hugge i sten og skyde med bue. Alt dette og meget, meget mere kan opleves, når hele familien tager til Æbelholt klostermarked. Der er noget for enhver smag - og for enhver alder.

Entré: Voksne 80,-/begge dage 100,-.
Børn under 18 år gratis adgang.
Entréen omfatter også klostermuseet.

Adressen: Æbelholt klosterruin,
Æbelholt 4, 3400 Hillerød

For mere information se hjemmesiden: www.museumns.dk

Alle arrangementer er for medlemmer – hold dig orienteret på foreningens hjemmeside: www.museums-foreningen.dk

Ved tilmelding til arrangementerne skal du være logget på som medlem. Hvis du har brug for vejledning til at komme ind under fanebladet ”For medlemmer”, kan du sende en e-mail til: kontakt@museums-foreningen.dk og oplys om dit telefonnummer samt hvornår vi kan træffe dig. Du bliver kontaktet – normalt i løbet af 1-2 dage. Har du spørgsmål/ændringer ifm. din tilmelding kan du sende en e-mail til: arrangementer@museums-foreningen.dk

Som noget nyt er der nu er åbnet for ikke-medlemmer kan deltage i vore arrangementer. Tilmelding for disse kan først ske 1 uge efter tilmeldingsdatoen for medlemmerne af Museumsforeningen som har en fortrinsret til arrangementet. Tilmelding på e-mail adressen:

arrangementer@museums-foreningen.dk

Bliv medlem af Museumsforeningen kan du melde dig ind via hjemmesiden:

www.museums-foreningen.dk eller kontakte formanden Erling Olsen på

mobil: 2382 0426.

Årskontingent: 300 kr. pr. husstand / 250 kr. for pensionisthusstand.

Bank: Danske Bank – reg.nr.: 1551 konto: 16599433

Obs! Da vi ikke længere modtager adresseændringer fra Post Danmark, er det vigtigt, at du selv melder adresseændring til Museumsforeningen på e-mail: kontakt@museums-foreningen.dk eller via hjemmesiden under fanebladet ”For Medlemmer”.